

تقویت اقتصاد کشور با تولید دانش بنیان

گفت‌وگو با معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور

رهبر انقلاب اسلامی سال ۱۴۰۱ را به‌عنوان سال «تولید؛ دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» نام‌گذاری کردند. معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، یکی از مهم‌ترین جایگاه‌های دولتی است که نسبت مستقیمی با شعار سال ۱۴۰۱ دارد. به‌همین مناسبت پایگاه KHAMENEI.IR برای تحلیل و ارزیابی وضعیت فعلی کشور در حوزه دانش‌بنیان، به گفت‌وگو با آقای دکتر سورنا ستاری پرداخته است. آقای ستاری معتقد است که مهم‌ترین ویژگی تولید دانش‌بنیان، بومی‌سازی تولید متناسب با مسائل جامعه و جدا شدن از فرهنگ اقتصاد نفتی است.

داشته‌اند. ما هنوز فاصله داریم با اهدافمان؛ ولی رشد این زیست‌بوم بسیار خوب بوده است. یکی دیگر از مؤلفه‌های لازم، همراهی کردن سازمان‌های دیگر با دانش‌بنیان‌هاست. ببینید! یک سازمان، فقط وزارت وزیر و اینها نیست، یک ساختاری ما داریم که براساس همین اقتصاد سنتی درست شده است. در بخش خصوصی نیز به‌همین شکل است. در کارخانجات خصوصی هم همین است. در دولتش هم همین‌طور است. این یک فرهنگ است که باید همه‌مان با آن بتوانیم خودمان را وفق بدهیم تا اتفاقات خوبی برپایمان بیفتد.

داشته‌اند. ما هنوز فاصله داریم با اهدافمان؛ ولی رشد این زیست‌بوم بسیار خوب بوده است. یکی دیگر از مؤلفه‌های لازم، همراهی کردن سازمان‌های دیگر با دانش‌بنیان‌هاست. ببینید! یک سازمان، فقط وزارت

وزیر و اینها نیست، یک ساختاری ما داریم که براساس همین اقتصاد سنتی درست شده است. در بخش خصوصی نیز به‌همین شکل است. در کارخانجات خصوصی هم همین است. در دولتش هم همین‌طور است. این یک فرهنگ است که باید همه‌مان با آن بتوانیم خودمان را وفق بدهیم تا اتفاقات خوبی برپایمان بیفتد.

ه در حوزه دانش بنیان چه ظرفیتی برای اشتغال و به‌کارگیری نیروی انسانی وجود دارد؟

• اشتغال حوزه دانش بنیان اشتغال نیروهای تحصیل‌کرده است. در حال حاضر قریب به ۴۰۰ هزار نفر به‌صورت مستقیم در این حوزه داریم که مشغول کار هستند. حالا چه استارت‌آپ‌های کوچک چه شرکت‌هایی که نسبتاً بالغ شدند و در این حوزه مشغولند. اشتغال این حوزه اشتغال نخبگانی و نیروی تحصیل کرده است؛ نیروهایی که قابلیت تغییر محیط اطرافشان را دارند. در حوزه غیرمستقیم‌شان خیلی می‌توانند تأثیرگذار باشند.

مهم این است که ما بتوانیم یک ارزش افزوده‌ای را در اقتصاد ایجاد کنیم. بسیاری از این شرکت‌هایی که در این حوزه دانش‌بنیان دارند کار می‌کنند، شما می‌بینید که در یک آپارتمان چند ده متری میلیاردها تومان درآمد دارند. این ارزش افزوده، ارزش افزوده دانش است که روی ماده اولیه سوار می‌شود و باعث می‌شود که این اتفاقات در اقتصاد بیفتد. با این تفصیل، دانش‌بنیان کردن تولید با توجه به وضعیت فعلی اقتصادی و نیروی انسانی یک موضوع اولویت‌دار محسوب می‌شود.

بله، ببینید ما قریب به چهار میلیون دانشجو داریم، ما در کشورمان بیش از چهارده پانزده میلیون نفر آدم تحصیل‌کرده داریم. راهی جز این نداریم که به این سمت برویم. نیروی انسانی فوق‌العاده‌ای داریم. برای حفظ و جذبشان، برای اینکه اقتصادمان را از این سلطه نفت رها کنیم، به تولید دانش‌بنیان نیاز داریم. خود نفت مهم نیست، مهم فرهنگ نفتی است که باعث شده که ما یک دولت چاق، این‌قدر بروکراسی، این‌قدر قوانین متناقض و محیط کسب‌وکار نامناسب برای کارآفرینی داشته باشیم. بالأخره ما یک ملت هستیم و ۵ هزار سال تاریخ داریم. ما تاریخ کارآفرینی داریم، تاریخ تجارت داریم، تاریخ دانش داریم، تاریخ فناوری داریم. آن موقع که نفت نداشتیم، به این اهداف دست پیدا کردیم. اینکه کشور به این برسد که مثلاً اگر نفتش را نفروشد، می‌خواهد پولش را از کجا دربیاورد؟ اینها واقعاً برای یک کشوری مثل ما زجرآور است. در دوران تحریم ما تجربه کردیم که بدون نفت هم می‌شود، اقتصاد را اداره کرد. اگر تحریم نبودیم که الآن خیلی از این شرکت‌های دانش‌بنیان وجود هم نداشتند.

به هر حال تغییر رفتار بازیگران بزرگ اقتصاد، مثل وزارتخانه‌های نفت، نیرو و جهاد کشاورزی خیلی می‌تواند در توسعه حوزه دانش‌بنیان مؤثر باشد. این تغییر رفتار به ماهیت خود این وزارتخانه‌ها هم برمی‌گردد. الآن چنین ماهیتی ندارند. ما برای هر مورد از پروژه‌ها باید فشارهای سنگین روی وزارتخانه‌ها بگذاریم تا مثلاً در فلان مناقصه شرکت خارجی نیاید یا نماینده خارجی

ه با توجه به نام‌گذاری سال ۱۴۰۱ به‌عنوان سال «تولید؛ دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین»از اینجا گفت‌وگو را آغاز کنیم که اصولاً تولید دانش بنیان چه ویژگی‌ها و مختصات متمایزی دارد؟

• ببینید دانش بنیان پیش از هر چیزی یک فرهنگ

است که در هر بخشی باید مدنظر قرار بگیرد. در حوزه تولید من همیشه گفتم که یک فرقی هست بین کارخانه و صنعت. صنعت جایی است که ما در آن طراحی می‌کنیم، ماشین‌سازی می‌کنیم. صنعت جایی است که خطوط تولید را خودمان می‌سازیم. اینکه ما یک خط تولید را از خارج از کشور بیاوریم و یک جنسی را خلاصه در داخل تولید بکنیم، این احتیاج به دانشگاه ندارد. هر کسی پول و یک مقدار هم همت داشته باشد، می‌تواند این کار را انجام بدهد. وقتی داریم راجع به صنعت صحبت می‌کنیم، راجع به ساختاری داریم صحبت می‌کنیم که زایش دارد، نوآوری در آن متبلور می‌شود و یک اتفاقاتی در حوزه استفاده از نیروی متخصص و بقیه این موارد اتفاق می‌افتد. آنجاست که آدم‌ها مهم می‌شوند. بخشی که تحقیق و توسعه دارد و هزینه سنگینی را روی پژوهش انجام می‌دهد، این می‌شود صنعت؛ وگرنه به غیر از این باشد، می‌شود کارخانه. بارها راجع به بحث خودروسازی با من صحبت کردند که چرا خودروسازی ما این طور است. خودروسازی ما کارخانه است؛ صنعت نیست. وقتی راجع به تولید دانش‌بنیان داریم صحبت می‌کنیم، تولید دانش‌بنیان تولیدی است که طراحی‌ها و تحقیق و توسعه‌اش متعلق به خودمان است. محصول را خودمان برای مردم خودمان بومی‌سازی می‌کنیم و این تحقیق و توسعه نوآوری در آن جریان دارد به‌عنوان یک اصل. این می‌شود تفاوت آن تولید دانش‌بنیان، با این تولیدی که داریم راجع به آن صحبت می‌کنیم.

ه در این فضا با چه ظرفیت‌های بالقوه و بالفعلی روبه‌رو هستیم؟

• ببینید ما نیروی انسانی فوق‌العاده‌ای داریم. الآن خب تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان‌مان بیش از ۶۴۰۰ شرکت است. هر جایی که این شرکت‌ها تعدادشان از لحاظ کمی و کیفی بالا بوده، ما توانستیم با تحریم مقابله کنیم. مثلاً یکی از جاهایی که ما خیلی ضعیفیم، بخش کشاورزی است. تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان حوزه کشاورزی، یک درصد کل شرکت‌های دانش‌بنیان ما هم نیست.

این مسئله دلایل مختلفی دارد، مثلاً یکی از آنها یارانه‌های زیادی است که دولت در حوزه کشاورزی پرداخت می‌کند و با شبکه‌هایی که در حوزه‌های مختلف واردات مشغول‌اند؛ وگرنه کشوری مثل ما هیچ‌وقت نباید غذایش را از خارج کشور تأمین بکند. ما با فناوری می‌توانیم با همین عده و عده خودمان و با همین وضعیت محیط زیست و با همین وضعیت آبی که داریم، به‌واسطه فناوری‌های جدید، نیاز غذایی کشور خودمان را تهیه بکنیم و این احتیاج به دانش و نوآوری دارد که وارد حوزه کشاورزی بشود. ما ظرفیت خیلی بالایی در این حوزه داریم. در حال حاضر قریب به سه درصد تولید ناخالص داخلی‌مان در حوزه دانش‌بنیان هست؛ ولی واقعاً ظرفیت کشور بیشتر از اینهاست و به سمت آن اهدافی که رهبر انقلاب بیان کرده‌اند –که بیش از پنج درصد مدنظرشان هست– باید حرکت کنیم؛ یعنی این حداقل مطالبه‌ای است که ایشان در این موضوع

آغاز ثبت‌نام

ورود به حوزه‌های علمیه

داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه می‌توانند از طریق سامانه پذیرش حوزه‌های علمیه ثبت‌نام کنند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، ثبت‌نام داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه، از اول اسفند ماه ۱۴۰۰ آغاز شده و تا ۱۵ اردیبهشت ۱۴۰۱ ادامه دارد.

علاقه‌مندان به تحصیل در حوزه‌های علمیه، می‌توانند با ورود به سامانه معاونت آموزش حوزه‌های علمیه – مدیریت سنجش و پذیرش به نشانی paziresh.ismc.ir، ضمن آگاهی از جزئیات پذیرش، ثبت‌نام کنند.

تمدید مهلت ثبت‌نام

داوطلبان «انتخابات نهمین دوره

مجمع نمایندگان طلاب»

مهلت ثبت‌نام داوطلبان «انتخابات نهمین دوره مجمع نمایندگان طلاب» به‌مدت ده روز (۱۶ الی ۲۵ فروردین ۱۴۰۱) تمدید شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، ثبت‌نام به دو صورت حضوری و غیرحضوری امکان‌پذیر است.

حضوری با مراجعه به ستاد برگزاری انتخابات واقع در ساختمان جامعه مدرسین (ابتدای معلم ۱۲) از ساعت ۸ تا ۱۴ و غیرحضوری از طریق پیام‌رسان اپنا (تکمیل فرم ثبت‌نام و ارسال مدارک) به شماره ۰۹۱۰۹۹۸۸۱۰۹

فراخوان پذیرش

در مؤسسه آموزش عالی مجتهده امین

مؤسسه آموزش عالی حوزوی مجتهده امین (ع) وابسته به دفتر تبلیغات اسلامی اصفهان برای مقاطع تحصیلی سطح ۳ و ۴ طلبه خواهر می‌پذیرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه از اصفهان، بنابر اعلام مسئولان این مؤسسه، طلاب خواهر علاقه‌مند برای مقطع سطح ۳ حوزه، در رشته‌های کلام اسلامی، مشاوره خانواده با رویکرد اسلامی و تربیت دینی کودک و نوجوان و برای مقاطع سطح ۴ حوزوی، در رشته‌های فقه خانواده و کلام اسلامی می‌توانند ثبت‌نام کنند.

مهلت ثبت‌نام تا ۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۱ از طریق آدرس اینترنتی paziresh.whc.ir است.

امکان ثبت‌نام حضوری با همراه داشتن مدارک در نشانی میدان امام حسین (ع)، ابتدای خیابان طیب، کوچه سرتل، انتهای بن‌بست مادی فلدن (شماره ۳) فراهم است.

شماره‌های تماس جهت کسب اطلاعات بیشتر بدین شرح است: ۰۳۱۳۲۳۴۴۰۶ داخلی ۷۷۱۲ و ۷۷۱۰

پذیرش

مجمع فقه، حقوق و قضای اسلامی

پذیرش دانش‌پژوه در واحد آموزشی مجتمع فقه، حقوق و قضای اسلامی برای سال تحصیلی ۱۴۰۱–۱۴۰۱ آغاز شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، رشته‌ها و مقاطع تحصیلی مدرسه عالی قضاوت و واحدهای استانی به شرح زیر می‌باشند:

سطح ۲، رشته «حقوق و قضای اسلامی»؛

سطح ۳، رشته «حقوق جزا و جرم‌شناسی»؛

سطح ۳، رشته «حقوق خصوصی».

رشته‌ها و مقاطع تحصیلی مرکز تخصصی فقه و حقوق نیز به شرح زیر هستند:

سطح ۲، رشته «فقه و حقوق»؛

سطح ۳، رشته «فقه و حقوق خانواده»؛

سطح ۳، رشته «فقه و حقوق جزا و جرم‌شناسی»؛

سطح ۳، رشته «فقه و حقوق خصوصی»؛

سطح ۳، رشته «فقه و حقوق عمومی»؛

سطح ۳، رشته «فقه و حقوق بین‌الملل»؛

سطح ۳، رشته «فقه و حقوق بشر»؛

سطح ۳، رشته «فقه و حقوق وقف».

ثبت‌نام از طریق سامانه پذیرش مراکز تخصصی حوزه‌های علمیه با آدرس www.reg.ismc.ir قابل انجام است.

علاقه‌مندان جهت کسب اطلاعات بیشتر، می‌توانند به سایت مجتمع فقه، حقوق و قضای اسلامی با آدرس mfeqh.ir مراجعه نمایند.

همچنین جهت طرح سؤالات با کارشناس آموزش و پژوهش مجتمع (جذب و پذیرش) با نام کاربری @hamann در پیام‌رسان اپنا و یا در ساعات ۹ تا ۱۲ صبح با شماره ۰۲۵۳۲۹۴۰۵۲ تماس حاصل نمایند.

معاونت علمی و فناوری زابیده تفکر رهبر انقلاب است. حمایت‌های فوق‌العاده رهبر انقلاب در این سال‌ها از حوزه دانش‌بنیان، باعث شده است تا معاونت علمی این پویایی را داشته باشد و در بین وزارتخانه‌های مختلف بتواند کار بکند و جوان‌ها وارد این کارها شوند و ایده‌هایشان را تبدیل به محصول و ارزش افزوده کنند. ما همه مدیران این فضا هستیم. بسیاری از چیزهایی که یک دهه قبل در فضای اقتصاد نفتی یک ننگ محسوب می‌شد، الآن یک ارزش است. آن وقت اصلاً نمی‌توانستیم در محیط علمی بگوییم که یک استاد دانشگاه می‌تواند شرکت داشته باشد یا دانشگاه‌ها ببایند و درآمد‌هایشان را با کار در این حوزه متونع کنند. یا بپرسیم چرا این قدر وابستگی به دولت وجود دارد؟ پس قرارداد ارتباط با صنعت چه می‌شود؟ در واقع شرکت‌های دانش‌بنیان چه می‌شود؟ اصلاً این حرف‌ها را نمی‌شد زد. الآن شما در طول این هفت، هشت سال اخیر فقط عدد لغاتی که به ادبیات کارآفرینی کشور اضافه شده است را ببینید. پارک‌های علم و فناوری، شرکت‌های دانش‌بنیان، شرکت‌های خلاق، کارخانجات نوآوری، مراکز نوآوری، صندوق‌های خطرپذیر و... . این‌ها فقط بخشی از لغاتی است که به ادبیات کارآفرینی کشور اضافه شده و پایه رشد همان فرهنگ است که راجع به آن صحبت می‌کنیم. اینها همه مدیون آن حمایت‌هاست.

واقعاً هر وقت ما خدمت رهبر انقلاب نامه‌ای ارسال کردیم، جواب‌های بسیار صریحی گرفتیم. ان‌شاءالله دولت سیزدهم هم از این حوزه حمایت لازم را داشته باشد. من در همین مدت کوتاه همکاری با دولت جدید، خیلی خوشحالم از اینکه می‌بینم، بسیاری از مشکلات گذشته ما دارد حل می‌شود. نمونه‌اش تصویب همین قانون جهش تولید در مجلس است. ما بیش از سی نماینده در مجلس شورای اسلامی داریم که عضوی از همین زیست‌بوم دانش‌بنیان بوده و الآن نماینده شده‌اند. چرا یک قانون آنجا تصویب می‌شود؟ چون مجلس، مجلسی است که این اصول را می‌فهمد. ادبیات کارآفرینی را در حوزه دانش‌بنیان متوجه می‌شود. فکر می‌کنم بخش خصوصی در اتاق بازرگانی تهران ۴۲ عضو دارد که حدود هفده، هجده مورد از آن‌ها شرکت‌های دانش‌بنیان‌اند. خب یک زمانی اتاق بازرگانی در دست تاجار و بازرگانان بوده است. وقتی که در آن‌جا راجع به محیط کسب و کار صحبت می‌شد، آن موقع فضای غالب واردات بوده است. الآن فضای حاکم، فضای تولید و صادرات است و بحث بر سر حل مشکلات تولید و صادرات است.

ه به‌عنوان سؤال آخر، چه آینده‌ای را برای این حوزه تصور می‌کنید؟

• ما هدف‌گذاری کردیم که با تصویب قانون جهش تولید برای سال آینده در تمام حوزه‌های دانش‌بنیان حداقل سی درصد رشد داشته باشیم؛ البته در بحث درآمد‌ها قطعاً عدد بالاتر از این است. ما سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۹۹ قریب به دو برابر رشد داشتیم. انتظار داریم که امسال تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان‌مان به مرز نه هزار شرکت برسد.

ه رهبر انقلاب در چند سال اخیر تأکید زیادی بر حوزه دانش بنیان داشته‌اند. حمایت‌های ایشان چه تأثیری در رشد و گسترش این فضا در کشور داشته‌است؟

• من خدمت رهبر انقلاب هم گفتم که اگر حمایت ایشان نبود، ما هم این‌جا نبودیم. فقط گفته‌های ایشان درباره موضوع دانش‌بنیان چند جلد کتاب است. خود

دانش‌بنیان وجود هم نداشتند.

به هر حال تغییر رفتار بازیگران بزرگ اقتصاد، مثل وزارتخانه‌های نفت، نیرو و جهاد کشاورزی خیلی می‌تواند در توسعه حوزه دانش‌بنیان مؤثر باشد. این تغییر رفتار به ماهیت خود این وزارتخانه‌ها هم برمی‌گردد. الآن چنین ماهیتی ندارند. ما برای هر مورد از پروژه‌ها باید فشارهای سنگین روی وزارتخانه‌ها بگذاریم تا مثلاً در فلان مناقصه شرکت خارجی نیاید یا نماینده خارجی

در راستای جهت‌دهی پژوهش‌های علمی حوزوی برای پاسخگویی به نیازهای پژوهشی جامعه، محورهای ویژه‌ای از سوی شورای علمی همایش مورد توجه قرار گرفته که مهمترین آن ابعاد علمی بیانیه گام دوم انقلاب، زن و خانواده، الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، علوم انسانی اسلامی، فضای مجازی آسیب‌های اجتماعی، جمعیت، اقتصاد مقاومتی، سبک زندگی اسلامی، هنر(فلسفه هنر، هنر در اسلام)، محیط زیست و منابع طبیعی هنر، است. مهلت ارسال آثار تا پایان خردادماه ۱۴۰۱ است. علاقه‌مندان برای ارتباط بیشتر می‌توانند به سایت دبیرخانه مراجعه یا با شماره ۰۲۵۳۲۱۳۵۶۰۳ تماس حاصل نمایند. نشانی دبیرخانه نیز قم، جهمکران، بلوار انتظار، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، دبیرخانه همایش کتاب سال و جشنواره مقالات علمی حوزه است.

پذیرش دانش‌پژوه

در سطح سه و چهار شیعه‌شناسی

پذیرش سال جدید مرکز تخصصی شیعه‌شناسی حوزه علمیه قم در دو مقطع سطح سه و سطح چهار، ثبت‌نام می‌کند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام شهیدی، با اشاره به ثبت‌نام آزمون ورودی مراکز تخصصی حوزه، اظهار کرد: پذیرش ورودی سال جدید مرکز تخصصی شیعه‌شناسی حوزه علمیه قم، تحت اشراف آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی در دو مقطع تحصیلی سطح سه و سطح چهار، آغاز شده و تا ۱۵ اردیبهشت سال جاری ادامه دارد.

مدیر مرکز تخصصی شیعه‌شناسی عنوان کرد: علاوه بر دروس تخصصی، درس خارج فقه، کارگاه روش مناظره، کارگاه پاسخ به شبهات و دیگر کارگاه‌های مهارتی برای شیعه‌پژوهان برگزار می‌گردد.

وی در پایان یادآور شد: داوطلبان گرامی جهت ثبت‌نام به‌صورت حضوری با مراجعه به جهمکران، مجتمع علمی دارالولایه، مرکز تخصصی شیعه‌شناسی یا تماس با شماره ۰۲۵-۳۷۲۵۵۸۸۵ و یا مراجعه به سایت paziresh.ismc.ir ثبت‌نام نمایند.